

Főoldal > ... > Képzés, Igazságügyi Hálózatok És Ügynökségek > Igazságügyi Szakemberek Képzése > Nemzeti Képzési Rendszerek > A Bírák És Ügyészek Alapképzése Az Európai Unióban > Csehia

A bírák és ügyészek alapképzése az Európai Unióban

Tartalomszolgáltató:
Csehország

Csehország

Általános leírás

A Cseh Köztársaságban az alapképzést a [Cseh Igazságügyi Akadémia](#) biztosítja.

Az Igazságügyi Akadémia alapképzést biztosít a fogalmazók, nevezetesen a bírósági fogalmazók (jövőbeli bírák) és a ügyészségi fogalmazók (jövőbeli ügyészek), valamint újabban a bírójelöltek (jövőbeli bírák) számára.

A bírósági és ügyészségi fogalmazók hároméves előkészítő szolgálaton vesznek részt, amelynek során bírósági/államügyészi irodában tevékenykednek, és részt vesznek az Igazságügyi Akadémia és a bíróságok/államügyészségek által szervezett képzéseken. A bíróságokról és bírákról szóló törvény (6/2002 Sb.) módosítása 2022. január 1-jei hatállyal megszüntette a bírósági fogalmazói pozíciót. Azok a bírósági fogalmazók, akik ezen időpont előtt vettek részt az előkészítő szolgálatban, a meglévő előkészítő szolgálati tervek megfelelően végzik el előkészítő szolgálatukat.

A fent említett módosítás újonnan bevezette a bírójelölti tisztséget. A bírójelöltek egyéves tanfolyamon vesznek részt. A tanfolyam célja, hogy a bírójelöltet a lehető legjobban felkészítse a bírói tisztségre. Ezt egyrészt az elsőfokú bíróságok és a fellebbviteli bíróságok különböző osztályain végzett munka, másrészt az Igazságügyi Akadémia képzéseiben való részvétel biztosítja, amelyek főként gyakorlati szemináriumok. Az Igazságügyi Akadémia egyes szemináriumain való részvétel kötelező a bírójelöltek számára. Egyes bíróságokon jelenleg zajlik a bírójelöltek első kiválasztási eljárása. Arra számítunk, hogy 2022-ben a kiválasztási eljárás első szakaszának végén körülbelül 30 bírójelölt lesz a Cseh Köztársaságban. 2022 őszén további kiválasztási eljárásokra kerül sor. 2022. január 1-jén 74 ügyészségi fogalmazó volt.

A bírójelöltek alapképzésének jogi keretéről lásd a bíróságokról, bírákról, laikus bírákról és a bíróságok igazgatásáról szóló 6/2002. Coll. sz. módosított törvényt (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-6>) és a bírójelöltek kiválasztásáról, szakmai gyakorlatáról és vizsgájáról szóló 516/2021. sz. módosított rendeletet (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-516>); Az ügyészségi fogalmazók alapképzésének jogi keretéről lásd az ügyészségről szóló 283/1993 Coll. sz. törvényt (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-283>) és az ügyészségi fogalmazók kiválasztásáról, szakmai gyakorlatáról és vizsgáztatásáról szóló [383/2017 Coll. sz. rendeletet](#).

Az alapképzésben való részvétel

Az ügyészségi fogalmazói előkészítő szolgálatra való felvétel kiválasztási eljárását a regionális ügyész hirdeti meg az Igazságügyi Minisztériummal konzultálva, amikor az ügyészségi fogalmazók üres álláshelyeit be kell tölteni. Az ügyészségi fogalmazóknak a következő feltételeket kell teljesíteniük: a Cseh Köztársaság állampolgárainak kell lenniük, teljes cselekvőképességgel kell rendelkezniük, büntetlen előéletűnek kell lenniük és cseh jogi egyetemi diplomával kell rendelkezniük. A kiválasztási eljárás írásbeli vizsgát, interjút és pszichológiai vizsgálatot foglal magában. Írásbeli vizsgával és interjúval ellenőrzik a pályázó szakmai ismereteit és az előkészítő szolgálatba való felvételhez szükséges alkalmasságát. Az írásbeli vizsga sikeres letétele előfeltétele annak, hogy a pályázó a szóbeli szakaszt megkezdhesse. A felvételi beszélgetés eredményét a

vizsgálóbizottság továbbítja a regionális ügyésznek, aki elfogadja a sikeres pályázó jelentkezését a hároméves előkészítő szolgálatra.

A bírójelölti előkészítő szolgálatra való felvétel kiválasztási eljárását a regionális bíróság elnöke jelenti be az Igazságügyi Minisztériummal konzultálva, amikor az üres bírójelölti álláshelyeket be kell tölteni. A bírójelöltre vonatkozó követelmények a következők: rendelkezik a Cseh Köztársaság állampolgárságával, a Cseh Köztársaság valamely egyetemén szerzett jogi egyetemi diplomával, bírói szakvizsgával (vagy más hasonló szakmai vizsgával), jog- és cselekvőképességgel, büntetlen előéletű, tapasztalata és erkölcsi tulajdonságai garantálják, hogy megfelelően tölti be tisztségét, sikeresen teljesíti a bírójelölt kiválasztására irányuló eljárást, és esküt tesz a regionális bíróság elnöke előtt. A kiválasztási eljárás írásbeli részből, pszichológiai vizsgálatból és interjúból áll. Az írásbeli rész polgári jogi, büntetőjogi, közigazgatási jogi és fizetésképtelenségi jogi, alap nehézségi szintű esettanulmányokat, valamint a logikai érvelést tesztelő kérdéseket tartalmaz. A kiválasztási eljárás írásbeli részét az Igazságügyi Akadémia biztosítja és szervezi. Az írásbeli vizsga sikeres letétele előfeltétele annak, hogy a pályázó a szóbeli szakaszt megkezdhesse. Annak a pályázónak, aki a kiválasztási eljárás szóbeli szakaszába lép, a szóbeli szakaszt megelőzően pszichológiai vizsgálaton kell átesnie. A pszichológiai vizsgálat eredménye a kiválasztási bizottsághoz benyújtott dokumentumok egyike. A kiválasztási bizottság tagjai kérdéseket tesznek fel a kiválasztási eljárás írásbeli szakaszáról, valamint a pályázó szakmai ismereteivel és személyes képességeivel kapcsolatban. A bizottság minden tagja 0 és 10 pont közötti pontszámot ad a jelöltnak. Figyelembe veszik a vizgabizottság rendelkezésére álló valamennyi dokumentumot, a pályázó által az írásbeli vizsgán elért eredményeket, a pszichológiai vizsgálat eredményeit, valamint a kiválasztási eljárás szóbeli szakaszában a pályázó által adott válaszokat, beleértve a pályázó általános megjelenését és beszédét is. A bírói tisztség betöltésére irányuló kiválasztási eljárás eredményeit a regionális bíróság elnöke álnevesített formában teszi közzé a bíróság honlapján.

Az alapképzés formátuma és tartalma

Az ügyészségi fogalmazók alapképzése 3 évig tart. Ez idő alatt részt vehetnek az Igazságügyi Akadémia által kínált képzéseken, amelyek kifejezetten ennek a célcsoportnak szólnak.

Ezek közé tartoznak az anyagi jog és az eljárásjog alkalmazásáról szóló szemináriumok, adaptációs tanfolyamok, munkaértekezletek és webináriumok. Az ügyészségi fogalmazók számos távoktatási anyaghoz, videotanfolyamhoz, módszertanhoz vagy hangoskönyv formátumú hangfelvételhez is hozzáférhetnek. A kötelező adaptációs tanfolyamra az alapképzés első hat hónapjában kerül sor. Célja, hogy az újonnan felvett ügyészségi fogalmazók megismerjék az előkészítő szolgálat tartalmát és az ügyészség munkáját szabályozó alapjogszabályokat. Az e célcsoportnak kínált képzési tevékenységek között szerepelnek szimulációs tárgyalások, az ítélelhozattal kapcsolatos gyakorlati képzést nyújtó szeminárium, a büntetőjogi jogszabályok módosítására összpontosító rendszeres szemináriumok, valamint a záró szakmai vizsga záró előkészítő tanfolyamai. Minden ügyészségi fogalmazónak van egy oktatója az ügyészségen, aki szakmai és pedagógiai szempontból felügyeli az előkészítő szolgálat szintjét. Az oktató a szakmai etikai elvek elsajátítása során is iránymutatást nyújt a fogalmazóknak. Az oktatót a regionális ügyész nevezi ki és mozdtítja el, és a legtapasztaltabb ügyészek közül választják ki.

A bírójelölt köteles részt venni meghatározott szemináriumokon az egyéves alapképzés során. A kötelező szemináriumok között szerepel egy olyan szeminárium, amely az igazságszolgáltatás működésével és a szakmai etika alapjaival ismerteti meg az új bírójelölteket. Ezt követően a bírójelöltnek részt kell vennie a polgári eljárásról szóló, „Az eljárás menete a keresetlevéltől az ítéletig” elnevezésű ötnapos gyakorlati, interaktív szemináriumon, amely az elsőfokú polgári bíróságon lefolytatott polgári eljárásra összpontosít. Ezenkívül a bírójelöltnek részt kell vennie a büntetőeljárásról szóló, „A vádemeléstől az ítéletig” című interaktív szemináriumon, amely az elsőfokú büntetőbíróság eljárási folyamatára összpontosít. Ezt követően a bírójelölt köteles részt venni egy szimulációs tárgyaláson, nevezetesen a „Polgári jogi szimulációs tárgyaláson” vagy a „Büntetőjogi szimulációs tárgyaláson”. Ezekre a szimulációs tárgyalásokra egy tárgyalóteremben kerül sor, és a résztvevők aktív részvételén alapulnak. A kötelező szemináriumokon kívül a bírójelöltek fakultatív szemináriumokon is részt vehetnek. Ezek a szemináriumok a tárgyalótermi képviseletre, a retorika és a hatékony kommunikáció alapjaira, az íráskészségre, valamint a főbb jogi információs rendszerek használatára vonatkozó gyakorlati tanácsokra összpontosítanak. A „Közigazgatási igazságszolgáltatás” című szeminárium a jövőbeli közigazgatási bírák felkészülését szolgálja. Számos e-tanulási tananyag, módszertani útmutató és képzési videó is elérhető számukra. Részt vehetnek az Igazságügyi Akadémia által kínált és más célcsoportoknak szervezett egyéb képzéseken is.

A bírójelöltnek a bíróságon végzett előkészítő szolgálata során végig vannak olyan oktatói, akik szakmai és pedagógiai szempontból felügyelik az előkészítő szolgálat színvonalát. A bírójelöltnek minden egyes olyan igazságügyi szervezeti egységben van oktatója, ahol dolgozik. Az oktatók olyan bírák, akiket a regionális bíróság elnöke nevez ki és menthet fel. Az oktatók értékelést készítenek a bírójelölt e szervezeti egységen belüli teljesítményéről is.

Az alapképzési és képesítési folyamat lezárása

Az ügyészségi fogalmazói alapképzés keretében végzett előkészítő szolgálata 3 évig tart. A hároméves előkészítő szolgálat befejezése után az ügyészségi fogalmazó záróvizsgát tesz. Ez egy írásbeli tesztből és a kiválasztási bizottság általi meghallgatásból áll. A záróvizsga írásbeli szakaszában az ügyészségi fogalmazó büntetőeljárásban vádiratot, egyéb határozatot vagy indítványt készít, illetve indítványt készít olyan polgári ügyben, amelyben az ügyész jogosult eljárni, valamint fellebbezést nyújt be az elsőfokú bíróság határozata ellen. A záróvizsga szóbeli részén a jelöltnek számot kell adnia tudásáról az alábbi területeken:

1. alkotmányjog;
2. polgári anyagi jog és eljárásjog;
3. munkajog és társadalombiztosítási jog;
4. családjog;
5. büntető anyagi jog és eljárásjog;
6. kereskedelmi jog;
7. közigazgatási igazságszolgáltatás, valamint a közigazgatási anyagi és eljárásjog;
8. pénzügyi jog;
9. a közjegyzői jog és a végrehajtási törvénykönyv;
10. a bíróságok és ügyészek eljárási szabályzata, belső és hivatali szabályai, valamint a bíróságok és ügyészségek szervezete.

A jelöltnek ezenkívül alapszinten ismernie kell az uniós jogot, és el kell tudnia igazodni a nemzetközi jog alapvető forrásaiban. A záróvizsgán figyelembe veszik továbbá, hogy a jelölt általában véve mennyire ismeri a jogrendszert és az ügyészség eljárási szabályzatát, képes-e helyesen alkalmazni és értelmezni a jogi rendelkezéseket, valamint hogy hogyan fejezi ki magát szóban. A záróvizsga eredménye „kiválóan megfelelt”, „megfelelt” és „nem felelt meg” lehet. A sikeres vizsgázók az Igazságügyi Minisztériumtól igazolást kapnak a vizsga teljesítéséről. A záróvizsga letétele az ügyészi tisztség betöltésének előfeltétele. Az ügyészi tisztség betöltésének feltételei a következők: az illetőnek rendelkeznie kell a Cseh Köztársaság állampolgárságával, jog- és cselekvőképességgel, büntetlen előéletűnek és legalább 25 évesnek kell lennie, rendelkeznie kell a Cseh Köztársaság egyetemén szerzett jogi diplomával, le kell tennie a záróvizsgát, erkölcsi tulajdonságai garantálják, hogy megfelelően látja el a tisztséget, továbbá hozzájárul ügyészi kinevezéséhez és egy adott ügyészséghez történő kirendeléséhez. Az ügyészt az igazságügyi miniszter határozatlan időre nevezi ki a legfőbb ügyész javaslatára.

A bírójelöltek képzése 1 évig tart. Ezen időszak végén a bírójelölt pályázhat a bírói állás betöltésére irányuló kiválasztási eljárásra, amelyet az igazságügyi miniszter jelent be. A bírói állás betöltésére irányuló kiválasztási eljárásra nemcsak bírójelöltek pályázhatnak, hanem más személyek is. Például ügyészi, ügyvédi, közjegyzői, bírósági végrehajtói és alkotmánybírói tisztséget 5 éve betöltő személyek, valamint a bíróságok döntéshozatali tevékenységéhez kapcsolódó jogterületen 10 éve joggyakorlatot, illetve tudományos vagy oktatói tevékenységet folytató személyek. A kiválasztási eljárás írásbeli és szóbeli szakaszból áll. A kiválasztási eljárás írásbeli részét az Igazságügyi Akadémia szervezi, és magasabb nehézségi fokú esettanulmányokat tartalmaz a polgári jog, a büntetőjog, a közigazgatási jog, a fizetésképtelenségi jog és az alkotmányjog terén. Az írásbeli vizsga igazolja a pályázó szakmai ismereteit és a bírói állás betöltésére való alkalmasságát. Az a pályázó, aki sikeresen részt vesz az írásbeli vizsgán, és szóbeli vizsgára bocsátható, a kiválasztási eljárás szóbeli szakaszát megelőzően pszichológiai vizsgálaton vesz részt (ha a bírójelölti álláshelyre való kiválasztási eljárás során még nem esett át ilyenén). A bírói állás betöltésére irányuló kiválasztási eljárás szóbeli szakaszában a pályázónak interjúknak részt vennie. A kiválasztási bizottságnak 5 tagja van (bírák és az Igazságügyi Minisztérium szakértői). Az interjú során a kiválasztási bizottság tagjai a kiválasztási eljárás írásbeli szakaszára, valamint a bírói tisztség ellátásának szakmai szempontjaira és a pályázó képesítéseire vonatkozó kérdéseket tesznek fel. A kiválasztási bizottság mindegyik tagja 0-tól 10-ig terjedő skálán pontozza a pályázót, figyelembe véve a kiválasztási bizottság rendelkezésére álló valamennyi dokumentumot, a pályázó által az írásbeli vizsgán elért eredményeket, a pszichológiai vizsgálat eredményeit, valamint a kiválasztási eljárás szóbeli szakaszában a pályázó által adott

válaszokat, beleértve a pályázó általános viselkedését és beszédét is. A kapott pontszám határozza meg, hogy a pályázó megfelelt-e vagy sem a kiválasztási eljárásban. A bírák kiválasztási eljárásának sikeres teljesítése előfeltétele az igazságszolgáltatási tisztség lehetséges betöltésének. Kinevezésekor a jelöltnek legalább 30 évesnek kell lennie. A bírót a köztársasági elnök nevezi ki.

■ Last update: 22/11/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.